

မူခိပ်ထံအါဒီးကလံသိပ်
ဂီကလၢတဖၣ်မွၢ်တၢ်
အိပ်သးအဂ့ၤဒိပ်ကတၢ်
လၢပစံၤတဖၣ် ကဖးထိပ်
အမိအဂီၢ်လီၤ.

တၢ်အံၤအခိပညီမွၢ်ဝဲပစံၤတဖၣ်အါထီၣ်ဝဲ
ဒီးတၢ်လီၤပျံၤလၢတၢ်ဆူးတၢ်ဆါအဃာ်
လၢအစိၣ်ဝဲဒ်အမ့ၢ် Barmah Forest
virus, Ross River virus, Japanese
encephalitis ဒီး Murray Valley
encephalitis တဖၣ်အါထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒိသဒါအဂ့ၤကတၢ်လၢ
တၢ်ဒိသဒါဝဲပစံၤဟးစိၣ်တၢ်
ဆါအဃာ်န့ၣ်တၢ်အခိၣ်ကျၢ်မ့ၢ်
တၢ်ဟးဆူးပစံၤအတၢ်အံၤ
ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

အိပ် ကတီၤသး

လၢပစံၤတဖၣ်အဂီၢ်

လၢတၢ်ဂ့ၢ်အါထီၣ်ဒ်သီးနသဒိသဒါ
လီၤနသးလၢပစံၤအတၢ်အံၤဘၣ်
တဖၣ်အဂီၢ်ဒီးတၢ်ဆါအဃာ်လၢအ
ကဲထီၣ်ခိဖျိပစံၤတဖၣ်အဂီၢ်, ကွၢ်ဖဲ
[www.betterhealth.vic.gov.au/
protect-yourself-mosquito-
borne-disease](http://www.betterhealth.vic.gov.au/protect-yourself-mosquito-borne-disease) တက့ၢ်.

လၢကဒီးန့ၢ်ဘၣ်လံၣ်လံၣ်တၢ်ကွဲးတဘျီအံၤလၢတၢ်ကွဲးအကွၢ်အဂီၢ်အဂၤတ
ခါအဂီၢ်ဝဲသးစူၤအေမု(လ)ဆူ pph.communications@dhhs.vic.gov.au.

Authorised and published by the Victorian Government,
1 Treasury Place, Melbourne.

© State of Victoria, Australia, Department of Health,
December 2022

ဘၣ်တၢ်စဲးကျိးထူးထီၣ်အီၤလၢ Finsbury Green, Melbourne (2211311).

အိပ် ကတီၤသး

လၢပစံၤတဖၣ်အဂီၢ်

နကဘၣ်ဒိသဒါနသးဒီးန
ဟံၣ်ဖိဃီဖိလၢပစံၤလၢအ
စိၣ်တၢ်ဆါအဃာ်တဖၣ်န့ၣ်
ဒ်လဲၣ်.

မှီဒီသဒါလီနသးလၢပစီအတၢ်အ့ၣ်ဘၣ်နၤကသ့လၢကျဲဒ်လဲၣ်.

သူကသံၣ်ဒီသဒါပစီ, လၢအပၣ်ဃုၣ်ဝဲ ဖဲဒါရဲဒ်(န) (Picaridin) မ့တမ့ၢ် DEET ဆူကယၢ်ဖဲးဘၣ်လၢအဖျါထီၣ်အလီၤတက့ၢ်.

ကူကတၢ်ကူတၢ်ကၤအထီ, ကလံကလၢ, အလွၢ်စၢ်လၢကကးဘၢနဖဲးဘၣ်, ဃုၣ်ဒီးခိၣ်ဖဲးဖျါဒီးခိၣ်ဖျါကိးတက့ၢ်. ပစီတဖၣ် အ့ၣ်တၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်ကူတၢ်ကၤလၢအဖဲးန့ၣ်လီၤ.

မၤစ့တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢတၢ်ချၢဖဲပစီမ့ၢ်အိၣ်အါဝဲအလီၤန့ၣ်တက့ၢ်.

ထူးကွၢ်ထံကၢ်တပၢ်တဖၣ်လၢနဟံၣ်ခိၣ်ဟံၣ်ဃၢၤဒ်သးကဒီသဒါပစီအဖဲသုတဖးထီၣ်တဂ့ၤအဂီၢ်တက့ၢ်.

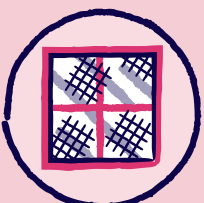
ပစီကသံၣ်အကူၤတဖၣ်တၢ်သူအီၤန့ၢ်စ့ၢ်ကိးဖဲတၢ်သူထီၣ်အပူၤဖဲန့ၣ်န့ၢ်မ့တမ့ၢ်အိၣ်တၢ်အလီၤန့ၣ်လီၤ.

သူကသံၣ်ခးတၢ်ဃၢ်လၢအမၤတၢ်ချၢဒီးတၢ်ထီထီၣ်အီၤလၢလီၤမ့ၢ်အူအလီၤဖဲဒါးပူၤတဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

မဲဘၣ်လၢပၢ်ပီၤအပူၤဖဲနဟံၣ်မ့ၢ်တဒီသဒါအသးလၢပဲတြီဒီသဒါတၢ်ဃၢ်တဖၣ်အခါန့ၣ်တက့ၢ်.

ဒီသဒါပစီတဖၣ်ဒ်သုတန့ၣ်လီၤဆူ ဟံၣ်အပူၤခိၣ်မ့ၢ်တၢ်ဃၢ်အတၢ်တြီဘၣ်လၢပဲတြီဖဲဒီး ပဲတြီတဖၣ်အလီၤတက့ၢ်.

တၢ်သူပစီကသံၣ်ဒီသဒါ

ကသံၣ်ဒီသဒါတဖၣ်တၢ်တုအီၤဒ်ကသံၣ်ဖူ, ကသံၣ်အထံပံၣ်, ကသံၣ်ခးအသဝဲဒီး ကသံၣ်ခးဘိးအသဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်ဒီသဒါတဖၣ်ပၣ်ဃုၣ်ဝဲ ဖဲဒါရဲဒ်(န) (Picaridin) မ့တမ့ၢ် DEET (Diethyltoluamide) မ့ၢ်တၢ်လၢအတုထီၣ်ထီၣ်ဘိးအဂ့ၤကတၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢပုၤအါတက့ၢ်အဂီၢ်, တၢ်ဖိတၢ်လီၤလၢအပၣ်ဃုၣ်ကသံၣ် ၁၀ တုၤ ၂၀ မျးကယၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအဒီ သဒါတၢ်န့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်န့ၣ်ဃုၣ်တၢ်ဃၢ်အတၢ်စဲဘူးလၢနဖဲးဘၣ်အလီၤမ့ၢ်တၢ်လၢဘၣ်ထွဲဒီးအတၢ်အယံၣ်အထၢတမ့ၢ်တၢ်လၢတုထီၣ် ထီၣ် ဘိးဝဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ. အဃိလၢနတၢ်လိၣ်ဘၣ်အဂီၢ်ဃုထၢဘၣ်ကသံၣ်လၢအစဲဘူးအလၢနဖဲးဘၣ်အလီၤစ့ဒီးဖူလီၤကဒါအီၤဒ်န့ၣ်လိၣ်ဘၣ်အသိးတက့ၢ်. လၢပုၤအါတက့ၢ်အဂီၢ်, ၁၀- ၂၀- ကယၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအကြးဘၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

သူကသံၣ်ဒီသဒါ

ဒ်ကသံၣ်ဒီသဒါမ့ၢ်အသိး, ပစီကသံၣ်ဒီသဒါန့ၣ်တုထီၣ်ထီၣ်ဘိးထဲဒ်တၢ်ဖူအီၤကယၢ်ဖဲးဘၣ်ခိၣ်လၢအအိၣ်ဖျါအလီၤစ့ဒီးန့ၣ်လီၤ. ပညိၣ်လၢကမူအီၤဘူဘူ, ဘၣ်ဂီၢ်လိၣ်အသးလၢဖဲးဘၣ်လၢအဖျါထီၣ်အလီၤတက့ၢ်.

မ့ၢ်တၢ်အကါဒိၣ်လၢကမူကဒါက့ၤအီၤ, လီၤဆိဒ်တၢ်ဖဲပီၤထံမ့တမ့ၢ်ကပၤထီၣ်ဝဲအလီၤခဲမိၣ်ဖျါကသံၣ်ဒီသဒါတၢ်န့ၣ်တခိၣ်ဆၢထံဘၣ်စိၣ်ဘၣ်အဃိလီၤ.

ပလီၤသးဒ်သိးကဟးဆဲးနမံၣ်ချဲဒီးကိၣ်ပူၤဖဲန့ၣ်အီၤအခါ, ဒီးတဘၣ်ပျဲသ့သဲးတဖၣ်ဖူလီၤအကစၢ်ကသံၣ်ဒီသဒါဒ်ဝဲတဂ့ၤ.

DEET မၤဟးဂီၢ်ဝဲဖျးစတဲး, ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ကိးညၢ်လၢအဒီသဒါထံ (gore-tex) ဒီး စုဒ်လီၤန့ၣ်ရံၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အီၤမ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ်အလီၤန့ၣ် ဆိတလဲအီၤဆူ ဖဲဒါရဲဒ်(န)န့ၣ်တက့ၢ်.

လၢဖဲသ့တဖၣ်အဂီၢ်, သုဘၣ်တၢ်ထူးအီၤလၢလီၤမ့တမ့ၢ်ကသံၣ်ဒီသဒါလၢတၢ်ခးအသဝဲဆူ နစုအလီၤဝဲဖူအဝဲသ့ၣ်အဘၣ်တက့ၢ်. လူပိၣ်မၤထွဲတၢ်န့ၣ်လီၤလၢလိၣ်ကွဲးကွဲးအလီၤတက့ၢ်

မၤကဆိနဟံၣ်ခိၣ်ဟံၣ်ဃၢၤ

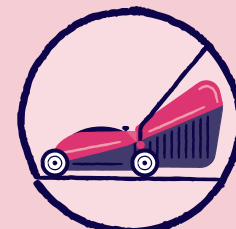
ပစီတဖၣ်ဖးထီၣ်လၢထံကၢ်တပၢ်အလီၤမ့ၢ်မးန့ၣ်လီၤ. မၤစ့ၤလီၤထံကလိၣ်တဖၣ်ဖဲနဟံၣ်အပူၤမ့တမ့ၢ်အကပိၣ်ကပၤတဖၣ်ဖဲနမၤသ့အလီၤတက့ၢ်.

မၤကဆဲးကဆိတၢ်ခိၣ်ထူးကွၢ် ထံကလိၣ်ဖိဆဲးလၢသီလ့ၣ်အပၣ်လီၤလၢအပူၤ, သပၤ, တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိးအခွဲ, ထံစဲၤ ဒီးသီလ့ၣ်အလီၤခဲတၢ်တၢ်ဒါတဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

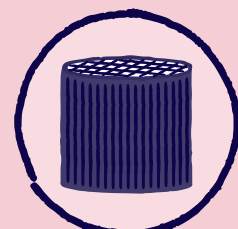
ကံၤကွၢ်ဒီးမၤပုၤထီၣ်က့ၤထံလၢထီၣ်လုၢ်ထံအလီၤခွဲ, ဆၣ်ဖိကိၢ်ဖိထံအိၣ်အခွဲဒီးထံ အလီၤအကျဲတဖၣ်အစ့ၤကတၢ်တနွံတဘျီတက့ၢ်.

ကူၢ်တဲၣ်ကွၢ် နီၣ်, သ့ၣ်တပိၣ် ဒီးတပိၣ်လၢအထီတဖၣ်တက့ၢ်.

ပၢ်ကဆိနထံမိၤဘိးအကျိၤ ဒီးတၢ်ပျီထံကမၤ တဖၣ်တက့ၢ်.

သမံသမိးနထံတရၢ်အဒါတဖၣ်လၢကကးတံၢ်ဃၢ်အသးဒီးတၢ်ထီထီၣ်အီၤဒီးပစီတၢ်ဒီသဒါအဘၣ်ဒီး/ မ့တမ့ၢ်တြီဖဲလၢကျဲအိးထီၣ်အလီၤ, ပၣ်ဃုၣ်ထံလုၢ်ဘၢယွၤလီၤ အလီၤတဖၣ်တက့ၢ်.

